

BABÜLONI RIKKAIM MEES

*Kõhetut kukrut on kergem tohterdada
kui taluda*

BABÜLONI RIKKAIM MEES

George S. Clason

Inglise keelest tõlkinud Eve Rütel

Originaal: *The Richest Man in Babylon*
By George S. Clason

This edition published by arrangement with New American Library, an imprint of Penguin Publishing Group, a division of Penguin Random House LLC.

Copyright © George S. Clason, 1926, 1930, 1931, 1932, 1936, 1937, 1940, 1946, 1947, 1954, 1955

All rights reserved

Tõlge eesti keelde © Eve Rütel ja Kirjastus Pegasus 2015
Toimetaja Tene Hook

Väljaandja © Million Mindset OÜ 2015
Trükk: Joon OÜ

ISBN 978-9949-38-607-9

Sinu ees laiub su tulevik nagu kaugusse viiv tee. Selle tee veeres on püüdlused, mida sa ikkad teoks teha, soovid, mida sa ikkad täita.

Oma püüdluste ja soovide täitmiseks pead sa rahaga edukas olema. Kasuta finantspõhimõtteid, mida selgitatakse järgnevatel lehekülgedel. Lase neil end juhtida kõhna kukru kitsenduste juurest väärtuslikuma, õnnelikuma elu juurde, mida võimaldab täis tengelpung.

Nagu gravitatsiooniseadus, on ka need reeglid universaalsed ja muutmatud. Saagu nad sinu jaoks tööks, nagu need on saanud tööks juba nii paljudele teistele, kindlaks võtmeks paksu rahakoti juurde, suurema konto saldo ja rahuldust pakuva rahalise edu.

Essõna

See raamat tegeleb meie igäihe isikliku eduga. Edu tähendab saavutusi, mis on meie pingutuste ja võimete tulemuseks. Edu võti on korralik ettevalmistus. Meie teod ei saa olla arukamad kui meie mõtted. Meie mõtted ei saa olla targemad kui meie arusaamad.

Seda kõhetuid rahakukruid tohterdavat raamatut on nimetatud teejuhiks finantsala mõistmise juurde. Muidugi, see ongi raamatu eesmärk: pakkuda neile, kes ihkavad rahalist edu, sissevaadet, mis aitab neil raha omandada, raha hoida ja tekitada isiklik lisaväärtus, teenides veelgi rohkem raha.

Järgnevatel lehekülgedel viiakse meid tagasi Babüloni, hälli, kus kasvatati üles need finantsala põhimõtted, mida praegu tunnustatakse ja kasutatakse üle kogu maailma.

Uutele lugejatele on autoril hea meel soovida, et need leheküljed sisaldaksid nende jaoks samasugust inspiratsiooni konto saldo kasvatamiseks, suurema finantsedu saavutamiseks ja keerukate isiklike raha-probleemide lahendamiseks, mida nii entusiastlikult kajastavad lugejad üle kogu Ameerika.

Autor kasutab ka võimalust väljendada oma tänu ärijuhtidele, kes on alltoodud jutustused nii heldelt sõpradele, sugulastele, oma töötajatele ja partneritele edasi andnud. Ükski heakskiit ei saa olla suurem, kui see, mis tuleb praktilise meelelaadiga inimestelt, kes tunnustavad siin toodud õpetussõnu põhjusel, et nad on ise saavutanud suurt edu, rakendades täpselt samu põhimõtteid.

Babülon sai muinasaja maailma rikkaimaks linnaks seepärast, et selle kodanikud olid oma aja rikkaimad inimesed. Nad tunnustasid raha väärtust. Nad praktiseerisid kindlaid ja püsivaid finantspõhimõtteid raha omandades, raha säilitades ja pannes oma raha teenima veelgi rohkem raha. Nad pakkusid endale seda, mida me kõik ihaldame – sissetulekuid tulevikuks.

G. S. C.

Sisukord

Eessõna	7
MEES, KES IHKAS KULDA	11
BABÜLONI RIKKAIM MEES	19
KÕHETU KUKRU SEITSE ARSTIMIT	33
KOHTU HEA ÕNNE JUMALANNAGA	57
KULLA VIIS SEADUST	75
BABÜLONI KULLALAENAJA	91
BABÜLONI MÜÜRID	107
BABÜLONI KAAMELIKAUPMEES	113
BABÜLONI SAVITAHVLID	127
BABÜLONI ÕNNELIKEM MEES	141
PILK BABÜLONI AJALUKKU	163

Mees, kes ihkas kulda

Sansir, Babüloni vankersepp, oli läbinisti heitunud. Oma krunti ümbritseval madalal müüril istudes silmitses ta kurvalt oma lihtsat kodu ja lahtist töökoda, kus seisis poolvalmis vanker.

Aeg-ajalt ilmus avatud uksele tema naine. Tema põgusad pilguheidud mehe suunas meenutasid tolele, et toidukott oli peaaegu tühi ja ta peaks töötama vankri lõpetamise kallal, haamerdades ja tahudes, poleerides ja värvides, pingutades nahka üle rattapöidade ja valmistades vankrit ette üleandmiseks, et oma jõukalt kliendilt selle eest tasu saada.

Siiski istus tema kogukas, muskliline keha tuimalt müüril. Tema aeglane taip maadles kannatlikult probleemiga, millele ta ei suutnud vastust leida. Kuum troopiline päike, sellele Eufrati orule nii iseloomulik, lõõskas halastamatult tema peale alla. Mehe kulmude kohale tekkisid higipärlid ja nirisid märkamatu allapoole, suubudes ta rinna karvasse džunglisse.

Mehe kodu taga kõrgusid võimsad astangutega müürid, mis ümbritsesid kuninga paleed. Naabruses lõhestas

sinitaevast Beli templi värviline torn. Selle suursugususe kõrval paistis tema lihtne kodu ja paljud teised majad märksa vähem kenad ja hoolitsetud. See oli Babülon – segu hiilgusest ja armetusest, silmipimestavast rikkusest ja äärmisest viletsusest, mis olid linna kaitsvate müüride vahele ilma mingi plaani või süsteemita kokku pressitud.

Tema taga, oleks ta vaid vaevunud pöörduma ja vaatama, tunglesid ja rüsesid rikaste lärmakad vankrid mööda nii sandaalidesse kängitsetud kaupmeestest kui ka paljasjalgsetest kerjustest. Kuid isegi rikkad olid sunnitud rentslisse keerama, et anda teed pikkadele orjadest vee- ja kandjate ridadele, kes olid kuninga teenistuses, kandes igäüks rasket kitsenahkset veelähkrit, mis valati tühjaks rippuvatesse aedadesse.

Bansir oli omaenese probleemidesse liialt süvenenud, et sagiva linna segast mürglit kuulda või sest hoolida. See oli ootamatu tinin tuttavliku lüüra kehtel, mis ta mõtisklustest äratas. Ta pöördus ja vaatas oma parima sõbra tundlikku, naeratavasse näkku – seal seisis Kobbi, linna muusik.

“Õnnistagu jumalad sind suure heldusega, mu hea sõber,” alustas Kobbi oma keerukat tervitust. “Siiski paistab, et nad on juba olnud nii suuremeelsed, et sul polegi vaja töötada. Ma rõõmutsen koos sinuga sinu heas õnnes. Enamgi, ma isegi jagaksin seda sinuga. Palun sind, et sa tõmbaksid oma kukrust – mis peab müntidest lausa pakatama, sest muidu oleks sul tegemist oma töökojas – mitte rohkem kui vaid kaks tagasihoidlikku seeklit ning laenaksid need mulle kuni tänaõhtune ülikute pidusöök läbi saab. Sa ei jõua neist puudust tunda, kui need juba tagasi jõuavad.”

“Oleks mul kaks seeklit,” vastas Bansir süngelt, “ei laenaks ma neid kellelegi – isegi mitte sulle, parim mu sõprade seas, sest need oleksid minu varandus, minu kogu varandus. Keegi ei laena välja kogu oma varandust, isegi mitte primale sõbrale.”

“Mis,” hüüatas Kobbi eheda üllatusega, “sul pole paunas ühtegi seeklit, ja siiski istud sa nagu kuju siin müüri peal! Miks siis mitte seda vankrit valmis teha? Kuidas muidu saaksid sa rahuldada oma suurepäraseisu? See ei ole sinu moodi, mu sõber. Kus on su raugematu energia? Kas miski teeb sulle muret? Kas jumalad on saatnud häda sinu teele?”

“Jumalate saadetud piin peab see olema,” nõustus Bansir. “See algas unenäoga, mõistetamatu unenäoga, kus ma nägin, et olen jõukas mees. Minu vööl rippus kena kukkur, müntidest raske. Seal olid seeklid, mida ma hooletu vabadusega kerjustele puistasin; seal olid hõbetükid, mille eest ma ostsin oma naisele toredaid rõivaid ja ehteid ning endale kõike, mida iganes soovisin; seal olid kuldtükid, mis andsid mulle tuleviku ees kindlustunde, nii et ma ei kartnud hõbetükke kulutada. Mind täitis hunnitu rahulolu! Sa poleks minus oma töödrabavat sõpra ära tundnud. Samuti poleks sa ära tundnud mu naist, nii sile ja kortsudeta oli ta nägu, ja õnnest särav. Ta oli jälle naeratav neidis meie abielu varastest päevadest.”

“Meeldiv unenägu, tõepoolest,” märkis Kobbi, “aga miks peaks niisugune meeldiv tunne, muutma sind müüril istuvaks morniks raidkujuks?”

“Miks, no tore küll! Sest kui ärkasin ja mulle meenus, kui tühi see kukkur tegelikult on, tulvas minu peale

mässumeel. Arutame seda asja koos, sest, nagu meremehed ütlevad, me oleme samas paadis, meie kaks. Noorukitena läksime koos preestrite juurde, et teadmisi koguda. Noorte meestena jagasime teineteisega oma rõõme. Täiskasvanutena oleme alati olnud lähedased sõbrad. Me oleme olnud rahul sellega, mis meiesarnastele kuulub. Me oleme leppinud pikkade töötundidega ja kulutanud oma sissetulekuid piiranguteta. Me oleme möödunud aastate jooksul teeninud palju kõlisevat, ja siiski teada saanud, et rikkusega kaasnevatest rõõmudest võime ainult unistada. Häh! Kas me siis oleme midagi enam kui lollid lambad? Me elame kogu maailma kõige rikkamas linnas. Rändurid ütlevad, et miski ei saa jõukuselt selle lähedale. Meie silme ees on küllalt rikkust, kuid miski sellest ei kuulu meile. Pärast poolt eluaga rasket tööd hoiad sina, parim mu sõprade seas, käes tühja kukrut ja ütled mulle: “Võin ma sinult laenata niisugust kröömikest nagu kaks seeklit, kuni tänaõhtune ülikute pidusöök läbi saab?” Ja mina, mida ma vastan? Kas ma ütlen: “Siin on mu kukkur ja selle sisu jagan ma sinuga rõõmsal meele!” Ei, ma möönan, et minu kukkur on sama tühi kui sinu oma. Milles on asi? Miks me ei saa soetada hõbedat ja kulda – rohkem, kui toidu ja riiete jaoks tarvis?”

“Mõttele ka meie poegadele,” jätkas Bansir, “kas nad ei kõnni oma isade jälgedes? Kas neil ja nende perekondadel ja nende poegadel ja poegade perekondadel on tarvis saata oma elu mööda niisuguse kullakambri keskel, ja siiski, nagu meiegi, leppida pidusöögiga, mis koosneb hapnenud kitsepiimast ja kaerapudrust?”

“Eales, kõigi meie sõprusaastate jooksul, pole sa varem niimoodi rääkinud, Bansir.” Kobb oli hämmeldunud.

“Eales, kõigi nende aastate jooksul pole ma niimoodi mõelnud. Varastest koidutundidest olen ma töötanud, kuni silm õhtupimeduses seletab, ehitades kõige uhkemaid vankreid, mida inimene teha suudab, vaguralt lootes, et ühel päeval tunnustavad jumalad mu väärtuslikke tegusid ja lasevad mulle osaks saada suure õitsengu. Seda pole nad kunagi teinud. Ja lõpuks hakkab ma mõistma, et nad ei tee seda ka edaspidi. Seepärast on mu süda kurb. Ma soovin, et oleksin jõukas mees. Ma soovin omada maad ja kariloomi, käia peeneis rõivais ja kõlistada taskus münte. Ma tahan nende asjade nimel töötada kogu jõuga, mis mu kontides on, kõigi oskustega, mida mu käed teavad, kogu osavusega, milleks mu taip suuteline on, aga ma tahan, et mu töö saaks õiglaselt tasutud. Mis meiega lahti on? Küsin sinult jälle! Miks meil ei saa olla osakestki sellest heast, mida on nii külluslikult neil, kel olemas kuld selle ostmiseks?”

“Kui ma vaid teaksin vastust!” kostis Kobbi. “Ei ole ma rohkem rahul kui sina. Minu teenistus mu lüürast haihtub kiiresti. Sageli pean ma plaanima ja kavandama, et mu pere nälga ei näeks. Ja minu rinnas elab sügav unistus lüürast, mis oleks nii suur, et laulaks tõeliselt välja kõik need viisid, mis mu peas voogavad. Niisuguse pilliga saaksin ma teha muusikat, mis oleks peenem, kui isegi kuningas enne kuulnud on.”

“Niisugune lüüra peaks sul tõesti olema. Ükski mees kogu Babülonis ei paneks seda magusamalt laulma – nii magusalt laulma, et mitte ainult kuningas, vaid ka jumalad ise tunneksid sest naudingut. Aga kuidas sa siis võiksid selle saada, kui me mõlemad oleme vaesed nagu kuninga orjad? Kuula kellukest! Sealt nad tulevad.”

Ta osutas pikale poolpaljaste ja higistavate veekandjate kolonnile, kes piki jõe äärest kulgevat kitsast tanumat vaevaliselt edasi rühkisid. Nad marssisid viiekaupa reas, igaüks raske kitsenahkse veelähkri all lookas.

“Kena kujuga mees, see, kes neid seal juhib.” Kobbi näitas kellukesekandjale, kes ilma veekoormata kõige ees marssis. “Silmapaistev mees tema omal maal, see on selgelt näha.”

“Seal rivis on palju kena kujuga mehi,” nõustus Bansir, “sama häid kui meie. Pikad heledapäised mehed põhjast, naervad mustad mehed lõunast, lühikesed pruunid mehed naabermaadest. Kõik marssimas koos jõe äärest aedadesse, edasi ja tagasi, päev päeva, aasta aasta järel. Väärtusetu õnn, mida oodata. Õlevoodid, millel magada, kõvateraline kaerapuder, mida süüa. Kahju vaestest elajatest, Kobbi!”

“Kahju mul neist on. Siiski, sa paned mind nägema, kui vähe paremini tuleme toime meie, vabad mehed, nagu me endid nimetame.”

“See on tõsi, Kobbi, nii ebameeldiv kui see mõte ka on. Me ei soovi edasi minna, elades aasta aasta järel seda orjalikku elu. Töö, töö, töö! Jõudmata mitte kusagile.”

“Miks me ei võiks teada saada, kuidas teised kulda saavad, ja teha nii, nagu nemad teevad?” päris Kobbi.

“Võib-olla on siin mingi saladus, mille me võime teada saada, kui me ainult küsiksime neilt, kes teavad,” vastas Bansir mõtlikult.

“Selsamal tänasel päeval,” tähendas Kobbi, “kohtasin ma meie vana sõpra, Arkadi, kes oma kuldses kaarikus sõitis. Seda ma ütlen, ta ei vaadanud mu tähtsusetust peast üle, nagu paljud tema seisusekaaslased tema

õiguseks pidada võiksid. Selle asemel lehvitas ta käega, nii et kõik juuresolijad võisid näha, et ta saadab tervitusi mulle ja laseb osaks saada oma sõbralikul naeratusel – mulle, Kobbile, muusikule.”

“Räägitakse, et ta on Babüloni rikkaim mees,” mõtiskles Bansir.

“Nii rikas, et kuningaski pidavat temalt kuldset abi otsima, kui riigikassa asju ajab,” vastas Kobbi.

“Nii rikas,” katkestas Bansir, “et ma kardan, kui koh-taksin teda ööpimeduses, paneksin käed tema paksule tengelpungale.”

“Rumalus,” laitis Kobbi, “mehe rikkus ei asu tengelpungas, mida ta kannab. Paks rahakott tühjeneb kiiresti, kui pole kuldset oja, mis seda uuesti täidaks. Arkadil on sissetulek, mis hoiab ta kukru pidevalt täis, ükskõik kui vabalt ta raha kulutab.”

“Sissetulek, see ongi see asi,” hüüatas Bansir. “Ma soovin sissetulekut, mis jätkab minu kukrusse voolamist ka siis, kui ma müüriil istun või kaugetesse maadesse reisin. Arkad peab teadma, kuidas üks mees saab endale sissetuleku soetada. Arvad sa, et see võiks olla midagi niisugust, mida ta saaks selgeks teha aeglasele taibule nagu minu oma?”

“Mina arvan, et ta õpetas seda tarkust oma pojale, Nomasirile,” vastas Kobbi. “Kas ta siis ei läinud Niinivessa ja, nagu võõrastemajas räägitakse, sai ilma oma isa toetuseta üheks rikkamaks meheks selles linnas?”

“Kobbi, sa andsid mulle oivalise mõtte.” Uus valgushelk säras Bansiri silmades. “Healt sõbralt targa nõu küsimine ei maksa midagi, ja Arkad on alati olnud hea sõber. Olgu meie kukrud pealegi sama tühjad

kui mullune pistriku pesa. Ärgem laskem end sellest takistada. Me oleme tüdinud olemast külluse keskel ilma kullata. Me tahame saada jõukateks meesteks. Tule, lähme Arkadi juurde ja küsime, kuidas ka meie saaksime soetada endi jaoks sissetuleku.”

“Su jutus on tõelist mõtteselgust, Bansir. Sa annad mu vaimule uue arusaamise. Sa paned mind mõistma põhjusi, miks me ei ole kunagi leidnud vähimatki rikkust. Me pole seda kunagi otsinudki. Sa oled kannatlikult töötanud, et ehitada Babüloni kõige kindlamaid vankreid. Sellele eesmärgile olid pühendatud sinu parimad püüdlused. Seetõttu oli sul selles asjas edu. Mina pingutasin, et saada oskuslikuks lüüramängijaks. Ja selles oli jälle minul edu.”

“Neis asjades, milles me ponnistasime oma parimate püüdluste kohaselt, saavutasime me edu. Jumalad olid meiega rahul ja lasid meil seda jätkata. Nüüd lõpuks näeme me valgust, eredat nagu tõusva päikese kiired. See käsib meil õppida rohkem, et me võiksime paremini edeneda. Uue arusaamisega leiame me auväärseid viise oma soovide täitmiseks.”

“Lähme Arkadi juurde kohe täna,” õhutas Bansir. “Ja kutsume ka teisi meie noorepõlve sõpru, kel pole läinud meist paremini, endiga ühinema, et ka nemad võiksid tema tarkusest osa saada.”

“Sa oled alati oma sõprade suhtes nii hoolitsev, Bansir. Seepärast sul ongi neid nii palju. Saagu nii, nagu sa ütlesid. Läheme selsamal tänasel päeval ja võtame nemad endiga kaasa.”

Babüloni rikkaim mees

Sidises Babülonis elas kord üks väga rikas mees nimega Arkad. Tema varad ja rikkused olid kuulsad kaugel ja laialdaselt. Ta oli kuulus ka oma heldekäelisuse poolest. Ta oli oma annetustes suuremeelne. Ta oli oma pere vastu helde. Ta kulutas vabalt ka enda peale. Kuid sellegipoolest kasvas tema rikkus igal aastal kiiremini, kui ta seda kulutada jõudis.

Ja tal olid mõned sõbrad noorepõlve päevilt, kes tulid tema juurde ja ütlesid: “Sinul, Arkad, on olnud rohkem õnne kui meil. Sinust on saanud Babüloni rikkaim mees, meie aga teenime palehigis oma igapäevast leiba. Sa saad kanda peenimaid rõivaid ja nautida haruldasi toite, meie aga peame olema rahul, kui suudame riietada oma perekonnad rüüdesse, millega kõlbab rahva seas ringi liikuda, ja toita neid nii hästi, kui suudame.

Ja siiski olime me kunagi võrdsed. Me õppisime sama õpetaja juures. Me mängisime samu mängu. Ja ei õppetöös ega mängudes polnud sa meist taibukam. Ja edasistel aastatel ei ole sina sugugi auväärsem kodanik olnud kui meie.

--- LOE EDASI RAAMATUST ---
<https://million.ee/pood/>